

В О Л О Д И М И Р

Г И М Н И З Е М Л І

О Р Д Е Н

ЛОНДОН

1967

WOLHODYMYR

В О Л О Д И М И Р

THE HYMNS TO EARTH

Г И М Н И З Е М Л І

THIRD REVISED EDITION

ТРЕТЄ ВИДАННЯ

diasporiana.org.ua

T H E O R D E R
LONDON 1967

О Р Д Е Н
ЛОНДОН 1967

МАТЕРІ ПРИСВЯЧУЮ

МОТТО

В найвищім небі вічна її душа
У святість сповита.

Вона свята, — Земля!

(Атхарваведа, XX. I. 7.)

З друкарні Української Видавничої Спілки в Лондоні

Printed in the United Kingdom by "Ukrainian Publishers Ltd."
200 Liverpool Rd., London, N.1. Tel.: NORth 6266/7

З М І С Т

Стор.

ГИМНИ ЗЕМЛІ

ЛОНО	7
СІЙВА	8
СКОРБНА МАТИ	10
ГОМІН	11
СИН	12
МІСТЕРІЯ	14
ПІСНЯ	16
ХРАМ	18
ЖЕРТВА	20

ГИМНИ АТХАВАВЕДИ

БЛАГОСЛОВЕННЯ СКИБИ (III. 17.)	25
ЛЮБОВНЕ ЗІЛЛЯ (III. 20.)	26
МИР ВАМ (III. 30.)	27
ЛЮБОВНИЙ ЧАР (VI. 3.)	28
ЧАР ПЛІДНОСТИ (VI. 17.)	28
ВЕЛИКА МАТИ (VI. 6.)	29
ХВАЛА ЗЕМЛІ (XII. I. 1-7.)	29
ЗЕМЛЯ КОСМІЧНА (XII. I. 7-10.)	31
МАТИ СПРАВЕДЛИВА (XII. I. 11-16.)	31

Л О Н О

Понад літа пишним треном
Осінь смертю — вис стоном.

Трупом в'яне день червоно,
Западає в земне лоно.

Гасне сонце, мов прокльоном
Тоне в темінь за затоном.

Я вмираю вічним сконом,
Смертю тону в земне лоно.

Труп за трупом дзвонить дзвоном —
Довгим, чорним похороном.

Міліон за міліоном
Сіє смерть і дише сконом.

За могилою могила
Цілу землю трупом вкрила.

Ніч сповила світ хітоном,
Невид глухо дише стоном.

З трупів шата твоя ціла,
За могилою могила.

Трупів повне земне лоно,
Міліон за міліоном.

Безвлад, безвість, чорна брила,
Пітьма ясен світ закрила.

Світ вмирає вічним сконом,
Тоне у бездонне лоно.

Чорна Діва, темнокрила
Внуків Дажбога затьмила.

Не затьмила, бо до бою
Рветься дух на прою із тьмою.

В вічнім бою забороло —
Лоно смерть перебороло.

Ясним сонцем, синім гроном
Сяєш в пітьмі, — Земне Лоно.

Понад світа вічним сконом
Ти живеш, — Всеплідне Лоно!

С І Й В А

Ой, була сійба
Диводивная.

Була там рілля,
Земленька свята.

Ой, що було зёрном
Ой, що було зёрном

Було зёрно золоте,
Ясносоняшне.

Весну, весну засіяли,
Нерозснвану.
Красу, красу засіяли
Нерозковану.

Білі тіла молодецькі,
Героїв серця борецькі,
М'язи тугі і пружисті,
Мужеські сили вогнисті,
Серця палкі, загонисті,
Груди як степи широкі,
Душі як моря глибокі.

Кріпкі,
Палкі
Мужі,
Герої з сонцем у душі
Горіли жертвою в вогні.

Ой, була сійба,
Диводивная.

Були пориви святі,
Перуновії.

Весну, весну засіяли,
Нерозснвану.
Красу, красу засіяли,
Нерозковану.

Було сім'я золоте,
Перуновее.

Гей, яке там буде жниво...
Буде диво, дивне жниво:
Лан засяє злотогрово.

Встануть Лицарі Святі,
Ясносоняшні.

Благословенна
Ти, о, Земле,
І благословен
Овоч лона твогого,
Кров.

СКОРБНА МАТИ

Ідуть,
Пливуть
Гидкі фантоми,
Що їм безвіра обличчя людське стерла,
Безсила мести у грозах помсти грудь роздерла
А серце їдє і зненависть прожерла.

Ідуть
Кошмарні марева,
Пливуть
Скривавлені фантоми
У безконечному поході
Ідуть
На здвиг
 мертвих
 народів.

Пливуть
Шкелети на вакхічний пир,
Вп'яливши пустку віч
В сліпу свою фатаморгану,
У чорну ніч.
Ідуть
Падуть
У вир,
У челюсть чорну, всезахланну.
Прорвався з пекла ураган,
Вогнем і їддю Змій ригає,
Розлився з трупів океан
І потом смерти землю заливає.
Прорвалось пекло хмароломом,
А кожну фібру земного атому
Розсаджує біль динамітом,
Аж стався біль всесвітом.
Розклад,
 праляя,
Існує тільки Смерть!

І всесвіт став одним прокльоном.
О, скільки болю там і скільки стонів!
І всі тоті світи,
Усе безмір'я болю темне
Ти серцем обіймаєш.
О, яка велика ти,
О, Скорбна Мати,
Земле!

ГОМІН

Все безмір'я терпіння,
Увесь біль,
Що запав в твоє лоно,
Заколисуюш в сонний терем.
Тепер шумом смерік він говорить,
Тепер вічністю сну він живе.

Розкотилися шуми над гори,
Над верхів'я й безмежжя степів
І таємні ведуть розговори,
Що вічності тайна — це ти.

Розпливається шумами гомін,
Розшумівся всевічністю бір,
Все, що жило, живе в твоїм лоні,
Усіх створів божественний збір.

В шумах
Мов пам'ять світа
І в думках
Зелених борів
Все вгору підноситься гомін
І хрустальний у небо б'є зов.

Це ти
Переварюєш зло
В своїм лоні
І з надра всевічності форм
Що раз кращі встають животи
І святішу родиш все кров.
Я живу в моїх форм мільйоні,
Я живу — тьомільйонний твій твір
І безтямна всіх форм неповторність
Живе
В мені
Як туга до зір.

С И Н

Ти,
Мати,
Веліла твоїм синам
Шляхів до сонця шукати.

Ти,
Мати Костомарова-брата,
Стоїш під тюрмою
Чорніша чорної землі
З хреста неначе знята.

По довгій, чужій залізниці,
По шляху незнайомім
Везеш синам до в'язниці
Твій хліб як чорнозем чорний.

Ти,
Мати,
В осінню, чорну ніч, холодну, —
Так серце тобі веліло —
Стоїш немов зрослася з муром, —
У чорної брами безодню
Сина ведуть на тортури.

О, нерозумна мати,
Чи хочеш ката вблагати...
Чом груддю в нестямі рвеш ґрати...
Чом ринуть сльози без стриму...
— Сину, єдиний мій сину!...

О, божевільна мати,
Свого сина
На купі
Зігнелих трупів
Шукаєш.
О, Земле, Мати Любви,
Ти синів своїх,
Що впали
На полі крові,
М'якою китайкою,
Заслугою козацькою,
Обгортаєш,
Хустиною ніжненькою
Мов дівчина рученькою
Соколині очі вкриваєш.

О, Скорбна Мати,
Що біль всесвіту серцем своїм обіймаєш,
Ти по степах України блукаєш,
Білі кости синів своїх збираєш,
Кістку до кісточки складаєш.
Костей Богданових
Порох святий,
В душах молодечих розсіяний,
Порошинку до порошинки збираєш
І з них,
Промінчик до промінчика,
Велику мов сонце душу
Єдиного твого сина
Складаєш.
Ніжненько його плекаєш,
В молоці купаєш,

В ясну любов сповиваєш,
Неба йому нагинаєш,
Сонця йому нахиляєш,
Соняшні думи у серце вкладаєш,
Єдиного сина
На спасення світа приготавлиєш.

Аж дозріє він,
Єдиний твій син
І словом правди світ обійме
І всіх
Мертвих
Героїв
Возкресить і до бою підійме.

А ти його до борні святої загриваєш,
Своїм благословенням шлях йому встеляєш,
А воно йому світ широкий отвирає,
Округ його птахою золотою літає,
Благословення твоє крилате,
Молитва твоя космічна,
О, яка ти
Героїчна,
О, Україно, о Мати!
Мати...

МІСТЕРІЯ

Благословенна
Ти, о, Земле,
І благословен овоч
Лона твого
Кров.

У тобі сім'я всіх прафом,
Всіх видів всебарвна всевидність,
Усіх притаєних потуг собор,
Майбутніх вічностей всеплідність.

Благословенна
Ти, — Матір
Таємної Істоти,
Що її звуть Матерія!
Найвища твоя суть —
Містерія
Запліднення і плоду,
Потуга
Родження і роду.
Усіх істот пережити істотність,
Всіх неповторностей горда самотність.
Пам'ять світа таємна,
Земська душа неземна.

Благословенна
Ти, Велика Мати,
Речовина,
Життя й тривання плідних гонів,
Вселенна,
Дружина Перуна,
Насінням його синіх громів,
Вогнем його всетворчого вогня
Запліднена — благословенна.

Благословенна
Ти, о, Земле,
І благословен овоч
Лона твого,
Син,
Айон,
Міць незбагнених еонів,
Що творить Птаху Золоту, —
Різдво, —
Бога, що полюбив
Нового Світу Боротьбу.

І він вродився,
Збудився із довговічного сну,

Новий Бог воплотився,
В мільйонах сонць розіскрився
І Тьму перемаже, — Тьму!

Благословенна
Твоя душа
В найвищій небі в Святість сповита.

Благословенна
Ти, Велика Споконвічна Мати,
Тайно-Потуга Незбагненна,
Запліднена
Сіянням Синіх Громів
Вічнопотужного Перуна, —
Запліднена
І благословен овоч лона твого
Видимий, розмаєний Всесвіт!
Ом.

П І С Н Я

Здоганяється лан із ланами,
Ллється золото спілих степів,
Золотою рікою під нами
Тече пісня пшениці і піль.

Здоганяється з гомоном гомін,
Всезелений котиться спів
І як музика шум цей говорить:
Чи це щастя так дзвонить чи біль?

Розхиталися степи ланами,
Гей, гей, колосистими,
Розспівалися жита піснями
Гей, гей, роздзвонистими.

Пливе море золотисте,
Розшуміле,
Ллється світло променисте,
Сонце-біле.

Грають струни невгамовні
Срібні трелі.
Плачуть щастям невимовним
Віолончелі.

Звідусіль,
Звідусіль, —
Мід і хміль,
Мід і хміль.

Ллється жар,
Ллється жар,
Пливе чар,
Сонцедар.

Пахне медом,
Пахне хмелем,
Твоє тіло,
Спілою жагою
Набренило.

В твоїм лоні розгорівся
Вогнецвіт
І від сонця народився
Новий світ.

Хай буде всесвята
Земля моя і кров!
В найвищих небесах
Твоя душа — любов!

Х Р А М

З могил
Встаєш,
З могил і зо смерти.
З могил
Ростеш,
З могил і жертви.
Високо на могилах
Цвітеш, цвітеш,
Всевічна сила,
Всежива, всевоскресенна
Ладо,
Ладо,
Богине,
Будь благословенна!

Ми живем все нові, все ті самі
У змаганні світла і тьми,
І як можна не взнати в нестямі,
Що всі вбиті герої — це ми.

Білі тіла молодецькі,
Героїв серця борецькі,
М'язи тугі і пружисті,
Мужеські сили вогнисті,
Серця палкі, загонисті,
Груди як степи широкі,
Душі як моря глибокі,
Зоряні душі юнацькі,
Буйні лицарі козацькі.

Кріпкі,
Палкі,
Мужі,
Герої з сонцем у душі
Встають в бої святі,
Перуновіі.

Ідем, у бій грядем,
Землю ведем
В безсмертному поході
На здвиг
живих
народів.

Над світом руїною стертим,
Над хаосом розладдя і тьми
Ми крикнем погорду смерти
І злетим у бій як орли.

Нас не зможе ніхто вже убити,
Ні звернути на пройдений шлях,
Як не можна ніколи вгасити
Безсмертних вогнів у душах.

Ти вже переможена, смерте,
Щезай у безодні тьми!
Над всесвіт грозою роздертий
Ми крикнем:
— »Безсмертя це ми!«

На високих могилах
Встає неповторна
Синів твоїх краса!
На високих могилах
Встає Україна всевічна,
Духом всесвіту соборна,
Правдою міцна!

На високих могилах
Встає героїчна
Ордену сила
Космічна і непоборна,
Богом живим свята!

Це ти,
Це ми,
О, Ладі,
Ладі,
Богині,
Створим лад новий всесвіту
І на згарищах кривди і гніту
Тобі і нам,
Усім сонцям,
Усім Богам
Здвигнемо храм,
Над хмарами,
Над храмами,
Понадсвітний,
Сонцесвітний,
Із розмаю,
Ізмарагду
І хрусталу
Під небо здвигнемо твій храм.

На всесвітніх руїнах
Як сонце нового завіту
Розблисне Космоукраїна.

Ж Е Р Т В А

І я чую в космічному борі
Якийсь шум споконвічних дерев,
Розкотилися шуми в просторі
Мовби всесвіт в молитві завмер.

Спалахнули натхненням всі зорі
І співають всеславу тобі,
Ти живеш у новім архитворі,
В новім сонці всесвітніх вогнів.

Це вродився в космічному морі,
Незбагнений володар Богів,
Стала згода у божім таборі,
Всіх Богів вже твій син веде в бій.

Вже заховастанний хаос в просторі,
Вже приборкані сили сліпі,
І сонцями горять на прапорі
Світотворчі Ордену кличі.

Понад темряву смерті,
Понад безодню тьми,
Тобі,
О, Мати,
О, Земле,
Співаю натхненний мій гимн.

Як жертву чисту, священну,
Як крові моєї кров,
Як присягу загробну, заземну,
Як вічності викрик і зов
Прийми цю пісню жертвенну,
Серце моє і любов.

Нехай всі сонця у просторі
Вистрілять радість корон,
Хай крикнуть зі мною всі зорі
Екстатичне,

звитяжне:

— Гурра!

Немає,

немає

вже смерті!

Існує тільки життя!

ГИМНИ АТХАРВАВЕДИ

(вільні переспіви із санскриту)

БЛАГОСЛОВЕННЯ СКИБИ

(Атхарваведа III. 17.)

Впрягають ясен сонця плуг
Вірою сильні віщуни
І творять ярмо — часокруг.

Плуги запрягаймо, ярма вкладаймо,
Немов у лоно розсіймо тут сім'я,
Хай виросте пишно, буйно-розмайно,
Хай вчасно дозріє під серп насіння!

Хай жизно росте маржина,
Гінні коні бистроногі,
Розкішна краля дівчина!

Перун у владі хай держить,
Пушан хай скибу сторожить,
Хай Земля буйнонасіння плідний рік зростить!

Хай ріжуть лемеші ріллю на щастя,
Хай тягнуть коні ратаям на щастя,
Леміш і плуг хай жертвою зрошені
Врожай зернистий творять плугачеві!

Коням щастя, людям щастя!
Хай нам оре плуг на щастя!
Хай ремені в'яжуть щастя!
Хай батіг лящить на щастя!

Батьку, вихросоняшний Перуне,
Сім'ям з неба найяркішим
Зрошуй цей лан найгустіше!

Рідній скибі б'єм поклони!
Щастям звернися, зорана,
Будь нам ласкава, о блага,
Будь нам плодюча, о свята!

Маслом і медом хай течуть загони!
Сім'ям, життям і силою сповнена,
Звернись до нас, могутча! Рясній, рясна,
О, Земле, Богами благословенна!

ЛЮБОВНЕ ЗІЛЛЯ

(Атхарваведа III. 20.)

Як легіт вітру в цім стеблі
Роз'ярює німу жагу,
Так буджу я любов твою,
Щоб віддалася ти мені.

Залюблених зведіть в одно,
Сватами будьте, Асьвіні,
Хай буде в них одна любов,
Одно їх щастя, воля й чин.

Там де орел гніздо кладе,
Де буйно він орлицю б'є,
Туди гаряча мисль моя
Прямує як у карб стріла.

Що ззовні, хай всередині буде,
А що всередині, те ззовні знов.
Найкращих, зілля чарівне,
Здобудь мені дівчат любов!

Ось парубка дівчина жде
А я за жінкою тужу,
Мов жеребець, що буйно рже,
Так я любови повний йду.

МИР ВАМ

(Атхарваведа III. 30.)

Згоду серця, єдність думки,
Мир вам творить моя мова;
Хай одно одного любить
Як своє теля корова.

Син, щоб завжди слухав батька,
З матір'ю, щоб був згідливий,
А жона хай чоловіку
Шле слова медоточиві.

Хай не гніває брат брата,
Хай сестра сестричку любить,
Спільний лад хай творить єдність,
Слово миром хай вам буде!

Слово лад у небі творить,
Слово любов між Богами,
Це слово творю в цім домі
І шайність вам між мужами.

Для кращих признання, мудрішим послух,
Спрягайте всі сили в творчій зусиллі,
В красному слові єдняйтеся з братом,
Творю вам згоду, міць одної цілі.

Спільна вам вода, одна для вас їда,
В попруги, в спільний запряг впрягаю вас,
Як шпичі круг колодиці
Так круг вогню моліться враз.

Творю вам згоду, міць одної цілі,
В однім велінні стійте за з'єднання
Так, як Боги безсмертності боронять;
Мир вам у вечір, мир вам від світання!

ЛЮБОВНИЙ ЧАР

(Атхарваведа VI. 8.)

Як повій дуба тут обняв,
З усіх боків його пестить,
Так обійматимеш мене,
Щоб любкою тебе я мав,
Щоб получились ми в одне.

Як сокіл, що спустився вниз
І крилами об землю б'є,
Так серце хай поб'ю твоє,
Щоб соколом тебе допав,
Щоб получились ми в одне.

Як понад землю й синь небес
Кружляє сонце золоте,
Так я кружляю круг тебе,
Щоб любкою тебе я взяв,
Щоб получились ми в одне.

ЧАР ПЛІДНОСТІ

(Атхарваведа VI. 17.)

Як Мати наша, як Земля
Створила сім'я всіх істот, —
Хай плідна буде кров твоя,
Вродити сина будь міцна!

Як Мати наша, як Земля
Зродила дерева лісів, —
Хай плідна буде кров твоя,
Таких міцних зроди синів!

Як Мати наша, як Земля
Зродила гордих гір хребти, —
Хай плідна буде кров твоя,
Таких синів зроди і ти!

Як Мати наша, як Земля
Зродила цей широкий світ, —
Міцна хай буде кров твоя,
Так буйно хай росте твій плід!

ВЕЛИКА МАТИ

(Атхарваведа VI. 6.)

Всесвітність — небо, всесвітність — простори,
Всесвітність це мати, це батько, це син,
Що створені й що творяться всі створи,
Всесвітність п'ять народів і всі Боги.

Землю, всематір всіх добрих, всеблагу,
Кличем на поміч Божицю Ордену,
Покрову, Всеволоду Правди, Всесвяту,
Землю, всеюну матір чорнозему!

Небо святе, Землю Добровладарку,
Богиню Ладу, прибіжище вірних!
Землю, міцновеслову божу барку,
На шлях святій спрямують бездокірні.

Кличемо тебе, о, Велика Мати!
У твоїм лоні весь безмір, весь простір!
Зішли, зішли нам струмись благодати,
Сотвори нам Земле, трипанцирний мир!

ХВАЛА ЗЕМЛІ

(Атхарваведа XII, I. 1-7.)

Святість, вічне право, жар духа й труди,
Боже слово й жертва тримають Землю.
Владичиця над тим, що було й буде,
Створи нам світ широкий, волю святу!

Непорочна, первісна, неможена
Красується вершинами й степами,
Квітами, чар-зіллям закосичена,
Простори розпросторюй перед нами!

Її моря, всі струмені й всі води,
Все твориво живло, що дише тхненням,
Її збіжжя й плугатарі народи,
Благослови, о Земле, наше плем'я!

Твій світовий, штиронапрямний простір,
Тут лан твій уперше заорав ратай.
Ти, Земле, виживлюєш весь божий мир,
Перун тобі чоловік, владар-бугай.

Тут із Аридним боровся Бог Перун,
Тут від віків діди орали ниву.
Ти живиш маржину, міць даєш і юнь,
Дай нам ясну долю, славу, щасливу!

Мати, що живить світ із своїх долонь,
Злотогруда, вседержителька, блага,
Мати, що живить вселюдськості вогонь,
Дай нам, Земле, добробут і міць життя!

На сторожі, готові до розправи,
Всевічні бережуть твоєї слави.
Зрошуй нас медом небесним,
Зішли нам слави блиск ясний!

ЗЕМЛЯ КОСМІЧНА

(Атхарваведа XII. I. 7-10.)

Із прабездні, з бурі бур вирина,
Як скеля тверда, як віра віщуна.
В найвищій небі вічна її душа
В святість сповита. Вона свята, — Земля!
О, дай нам міць ярку, палку
У владарстві найвищому!

Води пливуть невгомно, без краю,
Бистрядься ріки, Землю опливають.
Насіння дай нам, Земле, бистре й плодюче,
Хай слава сяє блискуче!

Створили Асв'їни Землю,
А Вішну в кроках трьох здобув,
Ворожу тьму здоров Перун
І вільну полюбив Землю.
І нам і дітям міць святу,
Всетворчу, Мати, дай снагу!

МАТИ СПРАВЕДЛИВА

(Атхарваведа XII. I. 11-16.)

Гори та скелі снігами сповиті,
Бори та дебри хай будуть нам благі!
Чорні й червоні лани плодовиті,
Дружино Перуна, простори твої
У силі, у владі моїй
Мені нехай будуть благі!

Міць твого надра, твого нутра,
Вічні прагони буття всемогучі,
Дай нам ці сили, освяти нас свята!
Я твій син, о Земле, я син Перуна,
Він дасть нам потуги ярогремучі.

Тут на цій Землі сонцесвітотворці
Воздвигають вівтар, підпору світа:
Горять відвічно вогні всеплодучі
Мов всежертва всесвітнього завіта.
Ти, що ростеш, дай нам ріст могутий!

Тих, що нас ненавидять, жадобливих,
Що знищити нас прагнуть, тих зрадливих,
Побий їх, Земле, судом справедливим!

З Землі зроджені зростаєм на Землі,
Людей і звірят ти живиш, цілий світ.
Ось твої діти — п'ять твоїх народів!
Їм смертним вогонь безсмертності святий
Шле своїм промінням Сонце, що сходить.

Хай множиться, росте наш мир довкола!
Дай мені потоку віщого слова!

ПОЕТИЧНІ ТВОРИ ВОЛОДИМИРА

ОРДЕН БОГА СОНЦЯ — збірка віршів. Обкладинка та ілюстрації Мирона Левицького. Стор. 48, Львів, 1936. »Ізмарагд«.

ГИМНИ ЗЕМЛІ — оригінальні вірші (ораторія в дев'яти частинах) та переклади із санскритських гімнів Атхар-ваведи, видано як гектографічну відбитку із рукопису. Авґсбург, 1945. Орден.

ПОВСТАНЬ ПЕРУНЕ — оригінальні вірші (ораторія в дев'яти частинах) та переклади із санскритських гімнів Ригведи. Видано як відбитки із машиноскрипту на циклостилі. Обкладинка та фронтіспіс проф. О. Повстенка. Фоліо, стор. 43. Авґсбург, 1946. Орден.

ПРО ПЕРУНА ЗНАННЯ ТАЄМНЕ — релігійно-філософські тексти (упанішади), написані поетичною прозою. Видано як відбитки із машиноскрипту на циклостилі. Обкладинка і фронтіспіс проф. О. Повстенка. Стор. 73 та VI. Фоліо. Авґсбург, 1946. Орден.

ГИМНИ ЗЕМЛІ — як вище, друге видання як відбитка із машиноскрипту. Фоліо, стор. 24. Лондон, 1953. Орден.

СЛОВО ЗОЛОТОЇ ДІЯДЕМИ — поема в дев'яти частинах. Передрук окремим виданням із »Визвольного Шляху«, рік XV, книга 171, січень 1962, стор. 23. Лондон, 1963. Орден.

БАЛЯДА ЛІСОВОГО ШУМУ — збірка віршів. Стор. 32. Лондон, 1964. Орден.

БАЛЯДА ПРО СВЯТОСЛАВА — стор. 32. Лондон, 1965. Орден.

Бібліографічна записка не обіймає віршів друкованих в журналах та часописах, як теж перекладів у журналах та окремих виданнях.

